

**Hỗ trợ lên kế hoạch và thực hiện các hành động giảm nhẹ
phát thải khí nhà kính phù hợp với điều kiện quốc gia (SPI-NAMA)
Đầu ra 2 – Tăng cường năng lực của các bộ ngành và cơ quan liên quan**

Tháng 6 năm 2017

Giới thiệu

Theo Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu được phê duyệt bởi Thủ tướng chính phủ Việt Nam vào tháng 12/2011, các hành động giảm nhẹ phát thải khí nhà kính phù hợp với điều kiện quốc gia sẽ do Bộ Tài nguyên và Môi Trường (Bộ TNMT) lập kế hoạch. Dự án hỗ trợ kỹ thuật nhằm tăng cường năng lực đã được đề xuất với JICA. “Dự án hỗ trợ lên kế hoạch và thực hiện các hành động giảm nhẹ phát thải KNK phù hợp với điều kiện quốc gia” (SPI-NAMA) đã bắt đầu được triển khai vào tháng 1/2015. Mục tiêu của dự án SPI-NAMA là nhằm tăng cường năng lực của chính phủ Việt Nam trong việc lập kế hoạch và thực hiện NAMAs. Để đạt được mục tiêu này, SPI-NAMA có hai đầu ra hợp thành dự án.

Mục đích dự án

Đầu ra 1

Đầu ra 2

Đạt được mục đích dự án

Bổ sung cho hoạt động của đầu ra 1

Đầu ra 1

Đầu ra 1 của dự án nhằm tăng cường năng lực của Bộ TNMT để tạo điều kiện cho quá trình xây dựng và thực hiện NAMAs. Đầu ra này được thực hiện bởi Bộ TNMT và các chuyên gia dài hạn của JICA.

Đầu ra 2

Đầu ra 2 nhằm tăng cường năng lực cho đô thị ở Việt Nam trong việc định lượng phát thải và giảm phát thải KNK, thông qua việc thí điểm tại thành phố Hồ Chí Minh.

Đầu ra này được thực hiện bởi Văn phòng Biến đổi khí hậu (Văn phòng BĐKH), Sở Tài nguyên và Môi trường (Sở TNMT) thành phố Hồ Chí Minh với sự hỗ trợ của các chuyên gia dài hạn của JICA.

Dưới đây là nội dung sơ lược về Đầu ra 2:

Các hoạt động chính	Hướng dẫn MRV các NAMAs, Chuẩn bị kiểm kê KNK
Cơ quan thực hiện	Văn phòng BĐKH/Sở TNMT TP HCM
Phía Nhật Bản	7 chuyên gia ngắn hạn
Thời hạn dự án	24 tháng (2015-2017)
Địa điểm dự án	TP HCM

Các hoạt động chính

MRV các NAMAs

Việc thực hiện lập kế hoạch để hướng dẫn MRV ở TP HCM đã lựa chọn 3 lĩnh vực trọng tâm. Đó là năng lượng, giao thông và chất thải. Đo phát thải khí nhà kính (KNK) cơ sở ở thời điểm khởi đầu dự án, mức dự kiến, và mức giảm phát thải thực của NAMAs đã được xác định. Sử dụng kết quả của các hoạt động ở TP HCM để soạn thảo tài liệu hướng dẫn cho TP HCM và tài liệu hướng dẫn MRV cho các chính quyền địa phương.

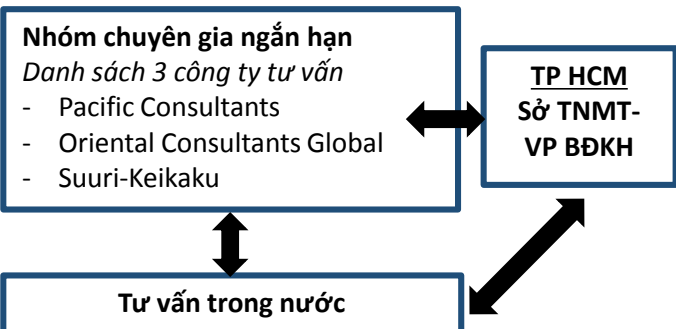
Kiểm kê KNK

Thu thập số liệu hoạt động của năm 2013, 2014, 2015. Việc kiểm kê KNK của năm 2013 và 2014 được thực hiện theo hướng dẫn trong Nghị định thư toàn cầu về kiểm kê KNK quy mô cộng đồng (GPC). Việc kiểm kê KNK cũng được thực hiện ở 10 lĩnh vực theo Kế hoạch hành động biến đổi khí hậu của TP HCM (KHHĐBĐK).

Year	2013	2014	2015
Inventory format (Excel file)	Same format of excel file		
Data request	Yes	Yes	Yes
Compilation of Inventory (Based on GPC)	Yes	Yes	Optional
Compilation of Inventory (Based on 10 sectors)	Yes	Optional	Optional

Sơ đồ thực hiện

Nhóm chuyên gia ngắn hạn của JICA (7 người) thuộc 3 công ty tư vấn giúp thực hiện đầu ra 2. Tổ tư vấn trong nước đại diện bởi NIRAS-RCEE cũng đã cam kết giúp thực hiện dự án.

Văn phòng BĐKH là đối tác chính đối với nhóm chuyên gia ngắn hạn của JICA. Văn phòng BĐKH được thành lập ở Sở TNMT vào năm 2012 để thực hiện công việc liên quan đến chính sách biến đổi khí hậu, dựa theo các quyết định của Văn phòng Biến đổi khí hậu TP HCM.

Lộ trình

Từ tháng 4/2017 đến tháng 6/2017, đã tổ chức thực hiện 2 lần các hoạt động tại Việt Nam.

MRV các NAMAS

Công việc quan trọng của các dự án thí điểm MRV trong các lĩnh vực như năng lượng, giao thông, chất thải vẫn đang tiếp tục được thực hiện. Trong các hoạt động tại Việt Nam từ tháng 4 năm 2017, chúng tôi đã kiểm tra tình hình thực hiện quan trắc và lượng cắt giảm phát thải KNK và thảo luận với các cơ quan liên quan về nội dung và trình tự báo cáo. Tại một trong những dự án thí điểm MRV là “Dự án phát điện từ chất thải tại bãi chôn lấp xử lý chất thải Gò Cát”, chúng tôi đã cùng với Sở Tài nguyên và Môi trường (Sở TNMT) kiểm tra báo cáo quan trắc đã được lập bởi cơ quan chủ thể thực hiện dự án là Công ty TNHH Một thành viên Môi trường đô thị Tp.HCM (Công ty MTĐT). Đối với “Dự án đưa vào sử dụng xe buýt CNG cho xe buýt công cộng”, báo cáo quan trắc cũng được lập và chúng tôi đã kiểm tra nội dung cùng với các cơ quan liên quan như Sở Giao Thông Vận Tải (Sở GTVT), Trung tâm quản lý và điều hành vận tải hành khách công cộng (TTQLDHVTHKCC), SaigonBus (Công ty cổ phần xe khách Sài Gòn).

Thực hiện kiểm kê KNK

Đối với việc kiểm kê KNK năm 2013 dựa trên cơ sở GPC, chúng tôi đã hoàn tất việc tính toán lượng phát thải trong tất cả các lĩnh vực như “năng lượng cố định”, “giao thông”, “chất thải”, “Quy trình công nghiệp và sử dụng sản phẩm (IPPU)”, “Nông nghiệp, lâm nghiệp, sử dụng đất (AFOLU)”. Chúng tôi đã thử tính toán lượng phát thải KNK lấy đối tượng là 10 lĩnh vực của KHHĐBĐKH nhưng đã không thể tính toán được lượng phát thải riêng biệt tại các lĩnh vực “quản lý nước”, “xây dựng”, “chăm sóc sức khỏe”, “du lịch”.

Vào ngày 19 và ngày 20 tháng 4, chúng tôi đã tổ chức buổi tập huấn về thực hiện kiểm kê KNK cho 10 cán bộ của Sở TNMT. Các cán bộ tham gia buổi tập huấn đã tính toán lượng phát thải KNK của các lĩnh vực “năng lượng cố định” và “giao thông” dựa theo sổ tay thực hiện kiểm kê KNK đang được biên soạn. Trong các buổi tập huấn sau này, chúng tôi sẽ tính toán lượng phát thải KNK ở các lĩnh vực “chất thải”, “IPPU”, “AFOLU”, và sẽ hoàn thành kiểm kê KNK năm 2014 dựa trên cơ sở GPC.

Chương trình tập huấn tại Nhật Bản lần 2

Từ ngày 21 tháng 5 năm đến ngày 27 tháng 5 năm 2017, đã tổ chức chương trình tập huấn tại Nhật Bản dành cho 10 cán bộ Tp.HCM.

Phần đầu của buổi tập huấn có các bài giảng về giải pháp giảm nhẹ của thủ đô Tokyo và chế độ thúc đẩy nỗ lực của các doanh nghiệp tư nhân, và còn có chương trình tham quan các cao ốc tư nhân ưu việt trong tính năng tiết kiệm năng lượng v.v.... Đặc biệt về Chế độ báo cáo và Hệ thống cho phép thương mại hóa lượng khí thải cắt giảm (cap-and-trade system) có rất nhiều câu hỏi và thu hút được sự quan tâm rất lớn của những người tham gia tập huấn.

Phần sau của buổi tập huấn có chương trình tham quan Cơ sở xử lý chất thải và Trung tâm tái chế nước, và đã được học về việc cắt giảm phát thải KNK trong các dự án của thủ đô. Tại buổi hướng dẫn thực hành vào ngày cuối cùng của chương trình tập huấn, dựa trên việc tham khảo sổ tay thực hiện MRV đang được biên soạn, đã chia ra nhóm để đề ra kế hoạch MRV của dự án phát điện từ chất thải và sau đó công bố kết quả.

Ngày	Nội dung
5/21	Nhập cảnh (Sân bay Narita)
5/22	Hướng dẫn Phát biểu của cán bộ tập huấn (nỗ lực của các cơ quan ban ngành Tp.HCM) Về sổ tay thực hiện MRV và sổ tay thực hiện liên quan đến kiểm kê KNK của Tp.HCM
5/23	Tổng quan về giải pháp biến đổi khí hậu của thủ đô Tokyo Kiểm kê KNK của thủ đô Tokyo Chế độ báo cáo và Hệ thống cho phép thương mại hóa lượng khí thải cắt giảm (cap-and-trade system)
5/24	Dự án xúc tiến tiết kiệm năng lượng & tạo ra tín dụng cho các văn phòng doanh nghiệp vừa và nhỏ Nỗ lực tiết kiệm năng lượng của các cao ốc của doanh nghiệp tư nhân
5/25	Phát điện từ chất thải của nhà máy xử lý rác Phát điện ánh sáng mặt trời, phát thủy điện nhỏ, phát điện bằng khí sinh học của Trung tâm tái chế nước
5/26	Hướng dẫn thực hành Buổi báo cáo tập huấn
5/27	Xuất cảnh (Sân bay Narita)